

Projekt

z dnia 11 stycznia 2023 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY MIEJSKIEJ W SOSNOWCU**

z dnia 26 stycznia 2023 r.

**w sprawie przyjęcia Oceny Stanu Zabezpieczenia Przeciwpowodziowego
Miasta Sosnowca za 2022 rok**

Na podstawie art. 12 pkt 9d Ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1526) – Rada Miejska w Sosnowcu uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjąć Ocenę Stanu Zabezpieczenia Przeciwpowodziowego Miasta Sosnowca za 2022 rok, stanowiącą załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

OCENA STANU ZABEZPIECZENIA PRZECIWPOWODZIOWEGO MIASTA SOSNOWCA ZA 2022 ROK

I. Stan prawny

Podstawowym aktem prawnym regulującym gospodarowanie wodami zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju, w szczególności kształtowanie i ochronę zasobów wodnych, korzystanie z wód oraz zarządzanie zasobami wodnymi jest ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo Wodne (t.j. Dz.U. z 2022 roku poz. 2625), w której problematyce zarządzania ryzykiem powodziowym został poświęcony rozdział 1 działu IV przedmiotowej ustawy. Poniżej znajdują się wybrane najistotniejsze zagadnienia ustawowe, a ujednoczony tekst dostępny jest np. pod adresem:

<https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20220002625>

Art.163. Ochrona przed powodzią

1. Ochrona przed powodzią jest zadaniem Wód Polskich oraz organów administracji rządowej i samorządowej.

2. Wody Polskie zapewniają, w zakresie swojej właściwości, ochronę ludności i mienia przed powodzią wywołaną przez wody publiczne stanowiące własność Skarbu Państwa, o których mowa w art. 212 ust. 1 pkt 1.

3. Jednostki samorządu terytorialnego zapewniają, w zakresie swojej właściwości, ochronę ludności i mienia przed powodzią wywołaną przez wody publiczne stanowiące własność Skarbu Państwa, jeżeli zawarto porozumienie, o którym mowa w art. 213 ust. 3.

4. Użytkownicy wód współpracują z Wodami Polskimi oraz z organami administracji rządowej i samorządowej w ochronie przed powodzią, w zakresie określonym w przepisach ustawy oraz w przepisach odrębnych.

5. Ochronę przed powodzią prowadzi się z uwzględnieniem map zagrożenia powodziowego, map ryzyka powodziowego oraz planów zarządzania ryzykiem powodziowym.

6. Ochronę przed powodzią realizuje się, uwzględniając wszystkie elementy zarządzania ryzykiem powodziowym, w szczególności zapobieganie, ochronę, stan należytego przygotowania i reagowanie w przypadku wystąpienia powodzi, usuwanie skutków powodzi, odbudowę i wyciąganie wniosków w celu ograniczania potencjalnych negatywnych skutków powodzi dla zdrowia ludzi, środowiska, dziedzictwa kulturowego oraz działalności gospodarczej, w zakresie określonym w przepisach ustawy oraz w przepisach odrębnych.

Art.164. Koordinacja działań

1. Ochronę przed powodzią prowadzi się w sposób zapewniający koordynację z działaniami służącymi osiągnięciu celów środowiskowych określonych w art. 56, art. 57, art. 59 oraz w art. 61 i ochronie wód.

2. Koordinacja ma na celu:

- 1) zwiększenie skuteczności ochrony przed powodzią oraz działań służących osiągnięciu celów środowiskowych określonych w art. 56, art. 57, art. 59 oraz w art. 61 i ochronie wód;
- 2) zapewnienie współpracy na rzecz osiągnięcia wspólnych korzyści oraz wymiany informacji w zakresie ochrony przed powodzią oraz osiągnięcia celów środowiskowych określonych w art. 56, art. 57, art. 59 oraz w art. 61 i ochrony wód.

3. Koordinacja obejmuje w szczególności czynności, o których mowa w art. 326 ust. 2-5.

Art.165. Przebieg ochrony przed powodzią

1. Ochronę przed powodzią realizuje się w szczególności przez:

- 1) kształtowanie zagospodarowania przestrzennego dolin rzecznych lub terenów zalewowych, w szczególności obszarów szczególnego zagrożenia powodzią;
- 2) racjonalne retencjonowanie wód oraz użytkowanie budowli przeciwpowodziowych, a także sterowanie przepływami wód;
- 3) zapewnienie funkcjonowania systemu wczesnego ostrzegania przed niebezpiecznymi zjawiskami zachodzącymi w atmosferze i hydrosferze oraz prognozowanie powodzi;
- 4) zachowanie, tworzenie i odtwarzanie systemów retencji wód;
- 5) budowę, przebudowę i utrzymywanie budowli przeciwpowodziowych;
- 6) prowadzenie akcji lodołamania;
- 7) prowadzenie polityki informacyjnej w zakresie ochrony przed powodzią oraz ograniczania jej skutków.

2. Wojewodowie wyposażają i utrzymują wojewódzkie magazyny przeciwpowodziowe.

Art.167. Wstępna ocena ryzyka powodziowego

1. Dla obszarów dorzeczy przygotowuje się, na podstawie dostępnych lub łatwych do uzyskania informacji obejmujących także wpływ zmian klimatu na występowanie powodzi, wstępną ocenę ryzyka powodziowego.

2. Wstępna ocena ryzyka powodziowego zawiera w szczególności:

- 1) mapy obszarów dorzeczy, z zaznaczeniem granic dorzeczy, granic zlewni i granicy pasa nadbrzeżnego, ukazujące topografię terenu oraz jego zagospodarowanie;
- 2) opis powodzi historycznych:
 - a) które spowodowały znaczące negatywne skutki dla życia i zdrowia ludzi, środowiska, dziedzictwa kulturowego oraz działalności gospodarczej, zawierający ocenę tych skutków, zasięg powodzi oraz trasy przejścia wezbrania powodziowego,
 - b) jeżeli istnieje prawdopodobieństwo, że podobne zjawiska powodziowe będą miały znaczące negatywne skutki dla życia i zdrowia ludzi, środowiska, dziedzictwa kulturowego oraz działalności gospodarczej;
- 3) ocenę potencjalnych negatywnych skutków powodzi mogących wystąpić w przyszłości dla życia i zdrowia ludzi, środowiska, dziedzictwa kulturowego oraz działalności gospodarczej, z uwzględnieniem:
 - a) topografii terenu,
 - b) położenia cieków wodnych i ich ogólnych cech hydrologicznych oraz geomorfologicznych, w tym obszarów zalewowych jako naturalnych obszarów retencyjnych,
 - c) skuteczności istniejących zbiorników wodnych i innych budowli przeciwpowodziowych i regulacyjnych,
 - d) położenia obszarów zamieszkałych,
 - e) położenia obszarów, na których jest wykonywana działalność gospodarcza;
- 4) w miarę możliwości - prognozę długofalowego rozwoju wydarzeń, w szczególności wpływu zmian klimatu na występowanie powodzi;
- 5) określenie obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi.

Art.168. Projekt wstępnej oceny ryzyka powodziowego, organy upoważnione

1. Projekt wstępnej oceny ryzyka powodziowego przygotowują Wody Polskie.

Art.169. Mapy zagrożenia powodziowego

1. Dla obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi wskazanych we wstępnej ocenie ryzyka powodziowego sporządza się mapy zagrożenia powodziowego.

2. Na mapach zagrożenia powodziowego przedstawia się w szczególności:

- 1) obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi 0,2% lub na których istnieje prawdopodobieństwo wystąpienia zdarzenia ekstremalnego;

- 2) obszary szczególnego zagrożenia powodzią;
- 3) obszary obejmujące tereny narażone na zalanie w przypadku uszkodzenia lub zniszczenia:
 - a) wału przeciwpowodziowego,
 - b) wału przeciwsztormowego,
 - c) budowli piętrzącej.

3. Na mapach zagrożenia powodziowego przedstawia się następujące elementy:

- 1) zasięg powodzi;
- 2) głębokość wody lub rzędną zwierciadła wody;
- 3) w uzasadnionych przypadkach - prędkość przepływu wody lub natężenie przepływu wody.

Art.170. Mapy ryzyka powodziowego

1. Dla obszarów, o których mowa w art. 169 ust. 2, sporządza się mapy ryzyka powodziowego.

2. Na mapach ryzyka powodziowego przedstawia się potencjalnie negatywne skutki związane z powodzią dla obszarów, o których mowa w art. 169 ust. 2, uwzględniające:

- 1) szacunkową liczbę mieszkańców, którzy mogą być dotknięci powodzią;
- 2) rodzaje działalności gospodarczej wykonywanych na obszarach, o których mowa w art. 169 ust. 2;
- 3) instalacje mogące, w razie wystąpienia powodzi, spowodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrodniczych albo środowiska jako całości;
- 4) występowanie:
 - a) ujęć wody, stref ochronnych lub obszarów ochronnych,
 - b) kąpielisk,
 - c) obszarów Natura 2000, parków narodowych oraz rezerwatów przyrody;
- 5) w uzasadnionych przypadkach:
 - a) obszary, na których mogą wystąpić powodzie, którym towarzyszy transport dużej ilości osadów i rumowiska,
 - b) potencjalne ogniska zanieczyszczeń wód.

Art.171. Projekty map zagrożenia powodziowego oraz map ryzyka powodziowego, organy upoważnione

1. Projekty map zagrożenia powodziowego oraz map ryzyka powodziowego sporządzają Wody Polskie w uzgodnieniu z właściwymi wojewodami.

Art.172. Plany zarządzania ryzykiem powodziowym

1. Na podstawie map zagrożenia powodziowego oraz map ryzyka powodziowego przygotowuje się plany zarządzania ryzykiem powodziowym, z uwzględnieniem podziału kraju na obszary dorzeczy i regiony wodne.

Art.173. Projekty planów zarządzania ryzykiem powodziowym, organy upoważnione

1. Projekty planów zarządzania ryzykiem powodziowym przygotowują Wody Polskie w uzgodnieniu z ministrem właściwym do spraw transportu w zakresie infrastruktury transportowej, z właściwymi wojewodami oraz po zasięgnięciu opinii marszałków województw. Marszałkowie województw przedstawiają opinię w terminie 45 dni od dnia otrzymania projektów planów zarządzania ryzykiem powodziowym, przy czym brak opinii we wskazanym terminie uznaje się za pozytywne zaopiniowanie projektów.

W 2022 r. Minister Infrastruktury działając na podstawie art. 171 ust. 4 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne przekazał do wykorzystania tutaj Urzędowi mapy zagrożenia powodziowego (MZP) i mapy ryzyka powodziowego (MRP) w postaci bazy danych przestrzennych oraz wersji kartograficznych. Mapy te zostały podane do publicznej wiadomości w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Infrastruktury.

II. Zamierzenia planistyczne w zakresie ograniczenia skutków powodzi dla Sosnowca.

1. Stan realizacji działań planistycznych w zakresie ograniczenia skutków powodzi.

1.1 Opublikowane i zweryfikowane mapy zagrożenia powodziowego oraz mapy ryzyka powodziowego zawarte są w Biuletynie Informacji Publicznej urzędu zapewniającego obsługę ministra właściwego do spraw gospodarki wodnej, które to stanowią podstawę do podejmowania działań związanych z planowaniem przestrzennym i zarządzaniem kryzysowym.

1.2. Mapy zagrożenia powodziowego i mapy ryzyka powodziowego jako dokumenty planistyczne stanowią w praktyce nietechniczny środek ochrony przeciwpowodziowej mający na celu ograniczenie potencjalnych negatywnych konsekwencji powodzi. Celem powstania tych dokumentów jest właściwe zarządzanie ryzykiem jakie może stwarzać powódź dla życia i zdrowia ludzi, środowiska oraz gospodarki.

1.3. Mapy stanowią podstawę dla racjonalnego planowania przestrzennego na obszarach zagrożonych powodzią, a tym samym dla ograniczenia negatywnych skutków powodzi. Wdrożenie do realizacji ww. dokumentów skutkuje dla jednostek samorządu lokalnego koniecznością uwzględnienia tego zagrożenia w przypadkach wydawania decyzji o lokalnej inwestycji celu publicznego oraz decyzji o warunkach zabudowy na wskazanych terenach.

W 2022 r. Sosnowieckie Inwestycje sp. z o.o. działając na rzecz gminy Sosnowiec prowadziły następujące zadania:

- budowa kanalizacji deszczowej z rur PP o średnicy 400 mm i 315 mm w ciągu ul. Kukulek od skrzyżowania z ul. Kombajnistów do skrzyżowania z ul. 11 listopada o długości około 1076 m wraz z wpustami ulicznymi, która umożliwi odprowadzenie wód opadowych z pasa drogowego.
- w ramach zadania pn. „Odwodnienie ul. Jedności” została zrealizowana sieć kanalizacji deszczowej wraz z pompownią wód deszczowych w celu eliminacji zalewiska powstającego podczas intensywnych opadów atmosferycznych.
- w ramach zadania pn. „Przebudowa ul. Ostrogórskiej na odcinku od skrzyżowania z ul. Jagiellońską do skrzyżowania z ul. 1 Maja w Sosnowcu” została wybudowana sieć kanalizacji deszczowej, która pozwala na właściwy odbiór wód deszczowych i roztopowych z ww. odcinka ul. Ostrogórskiej.
- została opracowana dokumentacja projektowa dla zadania dot. budowy kanalizacji deszczowej wraz z przebudową ul. Fredry oraz ul. Nowej. Kanalizacja deszczowa na tym odcinku pozwoli na uporządkowanie gospodarki deszczowej poprzez odbiór wód deszczowych i skierowanie ich do odbiornika.
- w ramach zadania pn. „Przebudowa ul. Małachowskiego” będzie realizowana sieć kanalizacji deszczowej w ul. Małachowskiego, Kościelnej i Targowej, która zostanie włączona do istniejącej sieci kanalizacyjnej.

2.1 W miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego wyznacza się obszary szczególnego zagrożenia powodzią, wynikającego z naturalnych uwarunkowań, a przede wszystkim sąsiedztwa rzeki. Dla tego rodzaju terenów wprowadza się zapisy ograniczające lub eliminujące inwestowanie.

W „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Sosnowca” przyjętym uchwałą Nr 369/XXXI/2016 rady Miejskiej w Sosnowcu z dnia 19 maja 2016 r. wraz ze zmianą zatwierdzoną Uchwałą Nr 855/LXII/2018 Rady Miejskiej w Sosnowcu z dnia 26 kwietnia 2018 r. oraz zmianą zatwierdzoną Uchwałą Nr 923/LVI/2022 Rady Miejskiej w Sosnowcu z dnia 31 marca 2022 r., zgodnie z wymogami ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz ustawy prawo wodne, obszary szczególnego zagrożenia powodzią zostały ujęte w ustaleniach Studium 2016.

Na obszarze Sosnowca na podstawie map zagrożenia powodziowego (MZP) oraz map ryzyka powodziowego (MRP) wskazano dla rzek Przemszy i Brynicy:

a. Obszary szczególnego zagrożenia powodzią w myśl przepisów ustawy prawo wodne, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1% (raz na 100 lat) oraz prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10% (raz na 10 lat),

b. Obszary na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi 0,2% (raz na 500 lat),

c. Obszary obejmujące tereny narażone na zalanie w przypadku uszkodzenia lub zniszczenia wału przeciwpowodziowego, graficznie przedstawione na rysunku Studium 2016 nr IIA/1.

Dla wskazanych obszarów szczególnego zagrożenia powodzią obowiązują nakazy, zakazy i ograniczenia wynikające z przepisów i art. 881 prawa wodnego.

III. Stan wód i urządzeń wodnych na terenie miasta Sosnowca

Zestawienie administratorów wód oraz urządzeń wodnych przedstawia się następująco:

a) Państwowe Gospodarstwo Wodne „Wody Polskie”:

- rzeka Przemsza,
- rzeka Biała Przemsza,
- rzeka Brynica,
- rzeka Bobrek,
- Potok Zagórski,
- Potok Jamki,

b) Urząd Miejski w Sosnowcu - WGK:

- Potok Dańdówka,
- Rów Mortimerowski,

c) Okręg Katowice Polskiego Związku Wędkarskiego:

- akwen wodny „Balaton”,
- akwen wodny „Rybaczkówka”,
- akwen wodny „Leśna”,

d) Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Sosnowcu:

- akwen wodny „Stawiki”,

e) ArcelorMittal Poland S.A. Oddział w Sosnowcu:

- jaz piętrzący na rzece Przemszy przy ulicy Radocha,

f) Tauron Wytwarzanie Oddział Elektrownia Jaworzno III:

- jaz piętrzący na rzece Białej Przemszy przy ul. Plażowej.

W 2022 roku na terenie Sosnowca Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie – Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gliwicach – Zarząd Zlewni w Katowicach w ramach „Programu realizacji zadań związanych z utrzymaniem wód oraz pozostałego mienia Skarbu Państwa związanego z gospodarką wodną” zrealizował następujące zadania:

- a) Wykonanie konserwacji (utrzymanie): wały przeciwpowodziowe rzeki Białej Przemszy na łącznej długości 7,488 km,
- b) Wykonanie robót utrzymaniowych: wały przeciwpowodziowe rzeki Bobrek w km 7+715-8+342 wał lewy,
- c) Wykonanie robót utrzymaniowych rzeki Bobrek w km 0+000-7+674 i 8+700-17+890,
- d) Wykonanie robót utrzymaniowych cieku Jamki w km 0+000-1+800,
- e) Wykonanie inwentaryzacji drzew rosnących na wałach przeciwpowodziowych rzeki Biała Przemsza (wał prawy w km rzeki: 2+050-4+164, wał lewy w km rzeki: 2+115-4+649 wraz z uzyskaniem decyzji zezwalającej na wycinkę,
- f) Wykonanie konserwacji (utrzymanie) na wałach rzeki Brynicy w centrach aglomeracji miejskich – miast położonych poniżej zbiornika Kozłowa Góra - km. 4+600-2+100
- g) Wykonanie konserwacji (utrzymanie) skarp wałów rzeki Brynicy w km 0+000 do 2+100, jednokrotne koszenie po wegetacyjne wraz z likwidacją nor zwierząt i ubytków – rozmiar rzeczowy 2.100 km,
- h) Wykonanie konserwacji (utrzymanie) wałów rzeki Przemszy na odcinku 23+500-26+200 strona lewa oraz 28+550-28+850 strona prawa – karczowanie i jednokrotne koszenie po wegetacyjne wraz z likwidacją nor zwierząt i ubytków – rozmiar rzeczowy 3,000 km jednostronnie.

Administratorzy prowadzili następujące prace związane z funkcjonowaniem budowli hydrotechnicznych - jazów piętrzących:

1. Na rzece Przemszy (ArcelorMittal Sosnowiec):

- czyszczenie rejonu jazu z nawarstwionych elementów obcych płynących rzeką tj. gałęzie, konary, trawy, liście oraz odpady komunalne (średnio raz na dwa miesiące),
- czyszczenie dna rzeki w rejonie jazu z nagromadzonych mułów oraz w rejonie zrzutu wody i czerpni przy przepompowni Dębowa Góra z nagromadzonych mułów (średnio dwa razy w roku),
- koszenie traw i wycinanie samosiejek na obu brzegach rzeki na długości około 600m,
- przegląd komisyjny budowli jazu oraz terenów poniżej i powyżej jazu do przepompowni Dębowa Góra (raz w roku).

2. Na rzece Białej Przemszy (Tauron Wytwarzanie – Oddział Elektrownia Jaworzno III):

- przegląd stanu technicznego obiektu jazu (raz w roku – ostatnio w 2021 roku),
- przegląd stanu technicznego budowli (raz na 5 lat – ostatnio w 2018 roku),
- czynności konserwacyjne wynikające z zaleceń zawartych w protokołach z przeglądów (na bieżąco),
- czyszczenie koryta rzeki na odcinku 100 metrów przed jazem (corocznie w okresie jesienno-zimowym).

IV. Zagadnienia problemowe

a) Regulacja rzeki Bobrek.

Od wielu lat zadanie to było realizowane przez KWK „Kazimierz- Juliusz” ze względu na szkody górnicze, które są przyczyną obniżenia terenu i powstania ryzyka zagrożenia powodziowego ze strony rzeki Bobrek. W grudniu 2012 r. przedstawiciele Kopalni poinformowali, że w związku z trudną sytuacją finansową zadanie to nie będzie kontynuowane. Zarząd Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie wystąpił do Spółki Restrukturyzacji Kopalń S.A. (SRK) - następcy prawnego Kopalni w sprawie podpisania aneksu do ugody dotyczącej naprawy szkody górniczej w korycie i na wałach rzeki Bobrek. Nieuregulowany odcinek rzeki Bobrek powoduje zalewanie domów w rejonie ul. Świerkowej, gdzie do usuwania nagromadzonej wody wykorzystywana jest pompa. W drugiej połowie września 2016 r. SRK S.A. dokonała wymiany pompy obsługującej „Nowe Zawodzie” zlokalizowanej na północ od ul. Świerkowej. Ustalono także nowe procedury dotyczące wykorzystywania pomp. Powinno to usprawnić funkcjonowanie i zapobiec ewentualnemu zalewaniu położonych w tym rejonie posesji. W związku z powyższym od 2016 r. odbywają się zwoływane przez Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego posiedzenia Powiatowej Komisji Bezpieczeństwa i Porządku, których tematem było m.in. omówienie terminu, harmonogramu i zakresu prac przewidzianych do wykonania przez Spółkę Restrukturyzacji Kopalń S.A. związanych z regulacją rzeki Bobrek. Efektem posiedzenia, które odbyło się 27.03.2018 r są ustalenia, z których wynika, że sprawa zostanie rozstrzygnięta pomiędzy wskazanymi spółkami. W roku 2019 3 posiedzenia Powiatowej Komisji Bezpieczeństwa i Porządku dotyczyły tego problemu. Pierwsze posiedzenie dotyczyło omówienia propozycji zawarcia ugody przedstawionej przez Spółkę Restrukturyzacji Kopalń. Pierwszym etapem było dokonanie inwentaryzacji. Po jej przeprowadzeniu miał być wykonany projekt rekultywacji. Koncepcja ta jednak nie doszła do skutku, ponieważ część gruntów ma nieuregulowaną sytuację prawną, w związku z tym firma, która miała wykonać pracę odstąpiła od przedmiotowych zadań. Wariant ten dotyczył zarówno regulacji rzeki jak i usuwania szkód górniczych na Nowym Zawodziu. SRK wniosowała do Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej o pozyskanie środków na usuwanie skutków szkód górniczych (w tym m.in. na wykup gruntów), jednakże wniosek został odrzucony ze względów formalnych. Powstała zatem nowa koncepcja, aby przeprowadzić prace nie wychodząc poza koryto rzeki. W ramach przedmiotowego zagadnienia poruszono kwestię podjęcia prac w korycie rzeki (na odcinku około 1 km) oraz naprawy szkód górniczych w rejonie ulicy Cisowej i Świerkowej, tzw. „Nowe Zawodzie”. Na następnym posiedzeniu, ustalono, iż istotą sprawy jest porozumienie – ugoda pomiędzy Spółką Restrukturyzacji Kopalń, jako następcą prawnym Kopalnia a Państwowym Gospodarstwem Wodnym Wody Polskie. Poruszono również kwestie uregulowań formalnych terenów (miejsz zalewowych), gdyż względy prawne nie pozwalają na poczynienie pewnych kroków. Przedstawiciele SRK oświadczyli, iż powstał projekt przedstawiający Koncepcję regulującą stosunki wodne w zlewni rzeki Bobrek w rejonie Nowego Zawodzia w Sosnowcu. Wykonała go firma

wskazana przez Spółkę. Dopiero po wyborze i akceptacji jednego z wariantów, zostaną wdrożone procedury związane z wyborem projektu dla zadania „Rekultywacja terenu poprzez regulację stosunków wodnych dla obszaru Nowego Zawodzia w Sosnowcu”. W maju 2019 r. komisja zebrała się w celu poznania wariantów Koncepcji regulującej stosunki wodne w zlewni rzeki Bobrek w rejonie Nowego Zawodzia. Wybrano wariant zakładający zachowanie istniejącego systemu odwodnienia poprzez adaptację zalewiska Wn 70/12 na zbiornik retencyjny przy przebudowanej pompowni P1 o wydatku 100l/s. Tłoczenie wody rurociągiem do rzeki Bobrek w rejonie km 8+323. Adaptację zalewiska Wn 68/02 na zbiornik retencyjny stale wypełniony wodą z odprowadzeniem nadmiaru przebudowanym rowem R-3 do rzeki Bobrek w rejonie km 9+080. Odtworzenie rowu R-1 w rejonie zalewiska Wn 17/69 i skierowanie go do zalewiska Wn 70/12.

W planach pozostaje przeprowadzenie hydrotechnicznych prac w obrębie koryta rzeki Bobrek, dzięki czemu nastąpi usprawnienie odpływu wody z zalewiska. Wariant ten umożliwi wykonanie wszystkich tych prac w sposób minimalizujący ingerencję w środowisko przyrodnicze i warunki wodne.

Do chwili obecnej porozumienie nie zostało zawarte.

b) Zalewanie ul. Sokolskiej oraz ul. Podmokłej i ul. Mokrej w rejonie Śróduli Dolnej.

Zagadnienie podtapiania ulic i posesji w tym rejonie wynika z wysokiego poziomu wód gruntowych. Niekorzystne usytuowanie terenu powoduje napływ wód opadowych z miast sąsiednich (Dąbrowy Górniczej i Będzina), co w znacznym stopniu zwiększa zagrożenie. Obecnie wody opadowe i roztopowe odprowadzane są wylotem do rowu otwartego uchodzącego do Potoku Zagórskiego. Nie najlepszy stan techniczny rowu oraz brak jego ciągłości powoduje rozlewanie się wód w rejonie ul. Sokolskiej i ich spływanie na niżej położone ulice Śróduli Dolnej.

Zalewanie rejonu ww. ulic w rejonie Śróduli Dolnej spowodowane jest natomiast brakiem możliwości zagospodarowania dużej ilości wody deszczowej i roztopowej pochodzącej z rejonu Będzina i osiedla Mydlice w Dąbrowie Górniczej. W 2021 roku zlecone zostało opracowanie dokumentacji projektowej przedsięwzięcia pn. „Zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych na terenie dzielnicy Śródula Dolna w Sosnowcu”, które zostanie zrealizowane w 2023 roku. Przedłużenie terminu związane jest z koniecznością zmiany Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego dla ww. obszaru. W celu kompleksowego rozwiązania kwestii zalewania obszaru Śróduli Dolnej Gmina prowadzi rozmowy z PGW Wody Polskie i wedle uzyskanych deklaracji również Potok Zagórski objęty będzie pracami, które zmniejszą ryzyko podtapiania nieruchomości wodami z jego koryta.

c) Niedrożność sieci kanalizacji deszczowej

W celu likwidacji zagrożeń powodziowych na terenie Sosnowca, Wydział Gospodarki Komunalnej na bieżąco zleca prace polegające na stałym utrzymaniu sprawności sieci kanalizacji deszczowej oraz rowów melioracyjnych jak też przepompowni wód deszczowych na terenie Sosnowca. W okresie 2022 roku pracownicy Miejskiego Zakładu Usług Komunalnych prowadzili prace doraźne, mające na celu przywrócenie drożności studzienek kanalizacji deszczowej w trakcie występowania nadmiernej ilości opadów, w celu niedopuszczenia do ich zapchania. Kanalizacja deszczowa na terenie Sosnowca objęta jest zatem stałym utrzymaniem, a prace konserwacyjne prowadzone są systematycznie. W 2022 roku zostały wykonane prace awaryjne polegające na uszczelnieniu spoin między kręgami studni na terenie następujących przepompowni wód deszczowych na terenie Sosnowca:

- ul. Piłsudskiego/ul. Sobieskiego,
- ul. Piłsudskiego/ul. Dęblińska,
- ul. Upadowa,
- KWK Kazimierz – Juliusz/ ul. Morcinka.

Kanalizacja deszczowa wraz z infrastrukturą towarzyszącą m.in. przepompowniami wód deszczowych na terenie Sosnowca objęte są stałym utrzymaniem, a prace konserwacyjne prowadzone są na bieżąco.

V. Zadania organizacyjne i finansowe dotyczące obszaru zagrożeń i ryzyka powodziowego

1. Pomoc finansowa Państwa

Środki finansowe na usuwanie skutków klęsk żywiołowych planowane są w ramach rezerwy celowej w budżecie na dany rok kalendarzowy z uwzględnieniem zapisów:

·Ustawy z dnia 16 września 2011 r. o szczególnych rozwiązaniach prawnych związanych z usuwaniem skutków powodzi (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 379 ze zm.)

Od 2010 roku nie wystąpiły na terenie Sosnowca zdarzenia wyczerpujące kryteria definicji powodzi, w związku z czym Sosnowiec nie został ujęty w „Wykazie Gmin Poszkodowanych w wyniku Działania Intensywnych Opadów Atmosferycznych i Powodzi, które miały miejsce 17, 18 i 19 lipca 2021 r. w których stosuje się szczególne zasady odbudowy, remontów i rozbiórek obiektów budowlanych zniszczonych lub uszkodzonych w wyniku działania żywiołu” stanowiącym załącznik do rozporządzenia Prezesa rady Ministrów z dnia 5 sierpnia 2021 roku w sprawie gmin poszkodowanych w wyniku działania żywiołu 17, 18 i 19 lipca 2021 r., w których stosuje się szczególne zasady odbudowy, remontów i rozbiórek obiektów budowlanych (Dz.U. z 2021 r. poz. 1442).

Jak wynika z wytycznych Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 marca 2016 roku w sprawie zasad i trybu udzielania jednostkom samorządu terytorialnego dotacji celowych z budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych związanych z remontami i odbudową obiektów budowlanych zniszczonych lub uszkodzonych w wyniku zdarzeń noszących znamiona klęski żywiołowej, w tym na przeciwdziałanie skutkom takich zdarzeń w przyszłości z pomocy mogą korzystać tylko te gminy, których straty w mieniu komunalnym przekroczyły wartość 5% budżetu na rok poprzedzający stan powodziowy. Środki dla osób fizycznych mogą zostać uruchomione tylko w przypadku zaistnienia zdarzenia o charakterze klęski żywiołowej zgodnie z postanowieniem art. 3 ustawy z dnia 18 kwietnia 2002 r. o Stanie Klęski Żywiołowej (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1897). Pomoc ta jest przyznawana na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o Pomocy Społecznej (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 2268 ze zm.). Gmina Sosnowiec i mieszkańcy miasta nie skorzystali z tej pomocy.

2. Ustalenia wynikające z wdrażanych dokumentów planistycznych

·Zespół Planistyczny Zlewni Przemysły dokonał oceny stopnia ryzyka powodziowego. W gminach Zagłębia nie było poziomu określonego jako nieakceptowany lub nadmierny. **Dla Sosnowca przyjęto poziom niski.**

·Miasta i gminy sąsiednie ryzyko powodziowe ustaliły na poziomie niskim lub bardzo niskim. Te oceny są wynikiem analiz sytuacji z lat poprzednich. Zagrożenia, z jakimi zetkniemy się obecnie będą uwzględnione w następnym cyklu planistycznym.

·Wszystkie dane i informacje brane pod uwagę przy przygotowaniu Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym uwzględniają tylko zagrożenia stwarzane przez rzeki. Zadanie odprowadzenia wód deszczowych nie jest przedmiotem tego opracowania- w tym zakresie mogą być wydane jedynie rekomendacje. Podobnie odprowadzanie ścieków i utrzymanie sieci kanalizacyjnych. Mapy zagrożenia powodziowego jak też miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego nie będą zawierały ustaleń w tym zakresie. Wskazany zakres podlega rozwiązaniu przez gminy we własnym zakresie.

VI. Sprzęt

1. W związku ze zmianą normatywu wyposażenia jednostek województwa śląskiego, co miało miejsce w marcu 2021 r. nastąpiła zmiana stanu posiadania Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Sosnowcu w związku z którą podległe Jednostki Ratowniczo – Gaśnicze nie posiadają na swoim stanie kontenerów przeciwpowodziowych i ich nośników.

2. W Komendzie Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Sosnowcu zdeponowane zostało obecnie (w ramach umowy użyczenia) następujące wyposażenie przeciwpowodziowe zakupione ze środków miejskich:

- motopompa szlamowa Honda WT40X z silnikiem spalinowym (nasada 110 + wąż ssawny + 3 węże tłoczne) - 2 szt.,
- agregat prądotwórczy Honda EU 20i wraz z przewodem do odprowadzania spalin - 1 szt.,
- agregat prądotwórczy Honda EU 20i – 1 szt.,
- agregat prądotwórczy Honda EG 5500 CL – 1 szt.,
- geowłóknina gęstość 300 g/m² – 500 m²,
- plandeki ochronne – 2 szt.

3. W magazynie Miejskiego Zakładu Usług Komunalnych przechowywany jest następujący sprzęt przeciwpowodziowy oraz materiały zakupione ze środków budżetowych miasta:

- pompy do wody pływające z silnikiem benzynowym Honda typu „Niagara” – 4 szt.
- pompy szlamowe z silnikiem wysokoprężnym – 2 szt.,
- węże tłoczne – 14 szt.,
- agregaty prądotwórcze 5-10 kW - 2 szt.,
- worki przeciwpowodziowe na piasek - 3.800 szt.,
- namiot logistyczny duży,
- nagrzewnica spalinowa,
- maszty oświetleniowe LED - 2 szt.,
- pontony pneumatyczne wraz z wiosłami – 2 szt.,
- wodery/spodniobuty – 5 par.,
- łopaty – 4 szt.,
- szpadle - 4 szt.,
- kilofy – 4 szt.,

W 2022 roku zakupiono następujący sprzęt służący do prowadzenia akcji przeciwpowodziowych:

- zapory przeciwpowodziowe panelowe, aluminiowe – 8 szt. (w trakcie realizacji),
- pontony pneumatyczne wraz z wiosłami – 2 szt.